

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 10. januarja 1901.

Štev. 2.

Protestni shod v Celovcu.

Z najhujšim nasilstvom, z uprav nesramnim pritiskom so delali naši nasprotniki pri ravnokar minulih državnoborskih volitvah zoper nas. Le tako se more razlagati za nas nesrečni izid volitev. Da ugovarjajo zoper ta pritisk in glasno protestujejo zoper krivice, ki so se godile pri teh volitvah, zbrali so se volilni in tudi drugi zaupni možje iz cele koroške dežele dne 4. januarja t. l. na velikem protestnem shodu v Celovcu. Prišli so nemški katoliški volilni možje, pa tudi slovenski v velikem številu. Vseh udeležencev je bilo nad 400. Shod se je vršil v gostilni „Masslgarten“.

Otvoril je zborovanje g. kanonik Bittner s primernim nagovorom ter poudarjal, kaj je namen zborovanja. Nato je govoril dež. posl. J. Huber zlasti o šoli in obstoječem krivičnem volilnem redu. Kazal je na mnoge rane, na katerih hira šolstvo, ter kazal zlasti na krivice sedanjega volilnega reda. Štirikrat že se je predlagalo v deželni zboru o preuredbi volilnega reda, a zgodilo se ni ničesar. Sedanji volilni red služi le nasprotnikom, za nas je vnebovpijoča krivica.

Kandidat gorenjekoroških kmetijskih občin, R. Pirker, je govoril o političnih dogodkih minulega časa in kazal zlasti na nedelavnost državnega zbora in njega vzroke. — Kar je govoril o prednosti nemščine pred drugimi jeziki v naši Avstriji, oziroma o nemškem državnem jeziku, moramo pa naravnost zavrniti! Mi nikoli ne bomo priznali take prednosti, ker po božjem in naravnem pravu in tudi po jasnih besedah naših državnih postav so vsi jeziki, vsi narodi naše Avstrije ravnopravni, in od tega se ne sme odnehati nekaterim prenapetim kričalcem na ljubo.

Kandidat V. kurije, dr. Pupovac, najprej zavrača odurno gonjo, katero so uprizorili zoper njega nemški nacionalci po svojih listih in shodih. Govornik dobro označuje početje nasprotnikov, ki na najgrši način psujejo in napadajo vsakega, kdor ne dirja za njimi! Dalje označuje sedanjo tiskovno postavo, ki služi nasprotnikom v to, da smejo kar najhujše napadati vsakega, ki jim ne služi. — Govornik se izjavlja za splošno, direktno in tajno volilno pravico, kaže na nemško-nacionalno gibanje „proč od Rima“, ki je povzročilo že toliko zla in konča z besedami: „Križ naj se ne sveti samo na

cerkvenih stolpih, v kmetijski bajti, v prodajalnici; sveti naj se prav posebej še v palačah bogatašev, v postavah, na čelu sodnikov in v vseh sreih.“

Vikar V. Podgorca kaže, kako sramotno so se vršile volitve pri nas. S pivom, katero so povsodi točili zastoj, so hujskali sodrgo zoper našo stranko, z najneumnejšimi lažmi in zavijanjem so delali zoper nas. Žalostno je, da ga v celi deželi menda ni učitelja, ki bi javno nastopil s krščansko stranko! Dalje opisuje govornik sovraštvo zoper duhovščino in divje izbruhe strasti pri zadnjih volitvah.

Urednik Walcher je govoril na to o organizaciji in kazal, kako naj se v bodoče vrši delo za ljudski blagor.

Tako mnogoštevilno zbrani udeleženci protestnega shoda so končno enoglasno in z odobravanjem sprejeli sledeče resolucije:

Shod krščanskih volilnih mož najodločneje zahteva, da se vendar enkrat odpravi stari volilni red ter se vpelje volilna postava, ki varuje delujoče ljudstvo.

Shod obžaluje, da vkljub predlogom poslanca Grafenauer-ja v deželni zboru še vedno traja stara krivica.

Shod krščanskih volilnih in zaupnih mož protestuje zoper politično agitacijo učiteljstva. Krščanskemu ljudstvu krščanska načela niso „neumnost“, in ono ugovarja temu, da se smatra negovanje krščanskega mišljenja kot potrapanje ljudstva.

Shod nujno prosi knezoškofa in duhovščino, naj stori potrebno za boljšo vzgojo učiteljstva in pozivlja krščansko ljudstvo, naj se ne brani nobenih žrtev, da se doseže ta namen.

Shod izreka najglobokeje ogorčenje nad krvavim nasiljem, kakoršno se je kazalo pri prvotnih volitvah. Povzročiteljem teh izgrediv izreka shod svoje zaničevanje, istotako stranki, kateri so bili najslabši pripomočki dobri, da je le dosegla svoj cilj.

C. k. deželno vlado shod nujno prosi, naj v bodoče povsod, kjer se volitve vršé v gostilnah, strogo prepove točiti vpijanljive pijače pred koncem volitve.

Kmetom, ki so bili v Št. Štefanu ob Velikovem napadeni, shod navdušeno kliče: „živeli!“

in predlaga, da se tam postavi zaobljubljeni križ z napisom: „Gospod, odpusti jim, ker ne vedó, kaj delajo.“

Zbrani volilni možje izjavljajo, da s stranko, ki se poslužuje najslabših pripomočkov, da doseže svoje namene, nočejo imeti nobene skupnosti.

Krščanski volilci hočejo državni zbor, ki deluje za koristi krščanskega ljudstva; to delo pa pričakuje shod samo od krščanskih poslancev. Da se volitve v tem smislu vršé, prosi shod duhovščino in posvetno razumnost, naj dela za krščansko časopisje in organizacijo krščanskih volilcev.

Krščanskim kandidatom dr. Pupovac-u, R. Pirker-ju in Fr. Grafenauer-ju izreka shod svoje popolno zaupanje.

Slovenski volilni možje protestujejo tudi zoper politično nasilstvo, s katerim se tlačí krščansko slovensko ljudstvo. Najodločneje zahtevajo, da se vendar enkrat preuredi krivična razdelitev volilnih okrajev, ki onemogoči celi tretjini deželnega prebivalstva, da bi imelo v državnem zboru svojega zastopnika.

Po končanem shodu se je podala deputacija, katero je spremljevalo okoli 400 udeležencev, k deželnemu predsedniku in knezoškofu, da ju je obvestila o sklepih shoda. — Liberalno-nacionalni listi po shodu kar divjajo in zabavljajo na vse moči. Dokaz, da je shod bil na mestu.

Državnoborske volitve.

Na Koroškem. Dne 5. jan. je bila volitev za V. kurijo. Izvoljen je, kakor je bilo pričakovati, dr. Artur Lemisch s 428 glasovi. Dr. Pupovac je dobil 78 glasov, socialni demokrat Eich 56 glasov. Mnogo slovenskih in tudi nemških katoliških volilnih mož ni šlo volit.

Na Kranjskem. Dne 3. jan. so volila mesta in trgi. V Ljubljani je zmagal dr. Iv. Tavčar z 919 glasovi, t. j. z 72 glasovi večine. Kandidat katoliške narodne stranke, kanonik Sušnik je dobil 409 glasov; nemški kandidat Baumgartner 357. — V gorenjskih mestih je izvoljen bivši poslanec dr. Ferjančič s 632 glasovi, t. j. 43 gla-

krepi glas Gétetov iz jedilnice doneč, kakor bi se prepiral s kom; postojiva in slišiva sledeči dvogovor:

Géne: „Veš kaj, Ti Prhnè! Ti si en velik osel!“

Prhnè: „Kakor zašafajo, Vaša gnada!“

Géne: „Veš, Ti ne veš, kako je po svetu, Ti ne veš, da je veliko mesto Pariz na svetu.“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Veš, tam v mestu Parizu bo velika svetovna razstava; tam bodo se sešli ljudje celega sveta, kar ni neumnih.“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „No, tudi jaz se popeljem v Pariz gledat razstavo in Ti pojdeš z menoj.“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Pij ga no, pa poslušaj, ki si en osel!“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada, saj ga pijem. Ko bi le kaj bilo prigrizka.“

Géne: „Čakaj no, Ti si tudi zmirom lačen, kakor gad, ker si neumen. Tù le v omari imam še nekaj mrzlega zajčka od sinoči; no pa jej in pij in poslušaj!“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Tak' jaz se popeljem v Pariz, in Ti pojdeš z menoj. Dal te bom obleči čisto škrlatastega in Ti boš hodil po vseh štirih za menoj.“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Pa se bodo ljudje čudili: Ta mora biti imeniten gospod, ker ima tako čisto škrlatastega strežaja, ki hodi po vseh štirih za njim.“

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Pa se bom jaz nazaj ozrl, pa porečem: »Pasja duša vstani!«

Prhnè: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne in Prhnè.

(Slika. Zapisal J. W.)

Géne je bil grajščak plemenite krvi, pa vendar se je rad potikal po kmetijskih krémah ter rad občeval s kmeti, ki so ga klicali: „Gospod Géne“ (Evgen)! Slavili so njegovo modrost, ali pa spakovali se nad njim ter trdili, da ne ume ničesar, da se laže, in kakor že gre govorica po kmetijskih krémah. Vendar pa je rad pil, kakor vsak pošten Dolenc. Služil je bil nekaj časa tudi pri vojaki, bajé pri konjici, dosegel celo dostojanstvo desetnika (korporala), kmetom pa se je lagal, da je bil nadporočnik; čenčal je, da je imel priskrbeti nekdanj na Poljskem za 300.000 konj ovsa in sena, kar se je sevé le njegovi spretnosti in razumnosti posrečilo; hlastal in lagal se je včasih, da si je sam verjel in da so se mu lasje ježili straha pred svojim lastnim širokoustenjem. Kmetje so ga poznali in radi imeli med seboj.

Prhnè je bil kmet poštenjak, pameten in zastopen mož, ki ni samo dobro umel kmetijstva, ampak tudi poznal marsikatero živinsko bolezen ter vedel zdravila in sredstva proti takim. Marsikatero tele bi ne bilo živo zagledalo luči sveta, da niso poslali po Prhnèta, ki je vselej rad prišel na pomoč in vedel pomagati kravi in zdihajočemu kmetu. Čislali so ga zavoljo tega kmetje na široko okoli in klicali ga spoštljivo: „Gospod Prhnè“, ali vsaj „oče Prhnè“. Kmetijstvo je bil prepustil že bolj

sinu, sam pa je rad pohajal po okolici, obiskoval premožnejše kmete in grajščake, modroval in se pomenkoval tudi o bolj imenitnih rečéh, nego so krave in prešiči, o vojski, o vinski letini, o bodoči železnici itd. Rad je prihajal tudi na Gétetov grad, pregledoval po hlevih pri živini, dokler da je naznanil kdo domačih „gnadljevega gospodu“, da so Prhnè od zdolaj. Ta ga je dal poklicati v grad ter prinesiti vina. Ako pa ni bilo Prhnèta nekaj dnij v grad, ali če se je Géne dolgočasil doma o slabem vremenu, poslal je po Prhnèta v Cerovlog na dom. Prhnè je rad vstregel želji „gnadljevega gospoda“, posebno rad po trgatvi, ko je bilo že vina ali vsaj mošta dosti v gradu; tako so trdile stare babice, ki vse vedó. Ko je vstopil Prhnè s klobukom pod pazduho v jedilnico, silno veliko sobo, kjer je sprejemal Géne, vprašal je pohlevno: Kaj zašafajo, „Vaša gnada?“ In Géne je namignil stari Trezi, da ga naj prinese en vrč, ki je držal dobro pet litrov današnje mere. Prhnètu je odkazal sedež za mizo, sam pa je navadno korakal v rokavih po dolgi sobi, postal včasih pri mizi, zalil čašo za ovrtnik in nalil zopet čaši. Modrovala sta in ugibala vse vrste „imenitne“ reči, začeni navadno od vina. — „Kako se Ti kaj zdi letošnje vino, Prhnè?“ vprašal je Géne navadno izpivši prvo čašo. — „E, malo prezgodaj so brali, gnadljev gospod; takisto bi jaz rekel.“ — „Ne bodi neumen. Prhnè! Saj nisi prismojen. Kaj boš puščal dar božji ptičem, osam in drugej sodrgi v kvar na trtah, ko je enkrat sv. Miha pogledal v deželo? Pij ga, pa je! Malo oster je, malo kisel, pa vse glih prijeten!“

Nekega dne sva obiskala s prijateljem Géteta. Ko stopiva na mostovž v prvem nadstropju, slišiva

sovi večine. Njegov protikandidat J. Šuman je dobil 495 glasov, socialni demokrat Kopač 48 glasov. V dolenjskih mestih je izvoljen notar Plantan s 386 glasovi, t. j. 30 glasovi večine. Protikandidat prošt dr. Elbert je dobil 324 glasov.

Na Primorskem. Dne 3. januarja je volila V. skupina. Na Goriškem dobila sta Slovenca dr. Gregorčič 145, dr. Tuma 141 in Lah Finetti 122 glasov. Pri ožji volitvi je zmagal dr. Gregorčič s 146 glasovi. Dr. Tuma je s 141 glasovi ostal v manjšini. — V Dalmaciji sta bila isti dan v mestni skupini izvoljena dosedanja poslanca hrvatske narodne stranke Anton Šupuk in Borčić. — V V. skupini Istre je žal propadel dosednji poslanec dr. Matko Laginja z 282 glasovi proti 313, katere je dobil Lah dr. Benati. Socialni demokrat Kristan je dobil 17 glasov. — V Trstu so dosegli Slovenci velik moralni uspeh. Njihov kandidat dr. Rybař je prišel v ožjo volitev z Lahom Hortis-em. Prvi je dobil 6438, drugi 8039 glasov. V ožji volitvi je zmagal Hortis z 10.719 glasovi. Dr. Rybař je dobil 8451 glasov. Tržaški Slovenci so se pri tej volitvi držali izborna. Slava jim!

Na Štajerskem. V V. kuriji za Spodnje Štajersko je zmagal dosednji poslanec dekan Žičkar s 396 glasovi. Njegov protikandidat Drag. Hribar je dobil 140 glasov, socialni demokrat Čobal pa 54 glasov. — Na srednjem Štajerskem je izvoljen nemški konservativec baron Morsey s 418 glasovi proti 175. Slovenski kandidat Mlakar je bil njemu na ljubo odstopil. — Na Zgornjem Štajerskem je zmagal kršč. socialist Schoiswohl s 313 glasovi proti 301. — V Gradcu je propadel dosednji poslanec, socialni demokrat Resel, proti nemško-nacionalnemu kandidatu O. Wilhelm-u, katerega so podpirale tudi druge stranke. Prvi je dobil 17.770, drugi 18.364 glasov.

Splošni pregled. Dne 3. jan. se je vršila volitev 47 poslancev za V. kurijo. Pri tej volitvi so socialdemokratje zgubili skupaj 8 mandatov, in sicer na Češkem 6, na Moravskem (Olomuc) in Štajerskem (Gradec) po 1. Pridobili so 4 mandate: 1 v Šleziji, 3 na Niževavstrijskem. V dveh slučajih so prišli v ožjo volitev. — Mladočehi so zgubili 4 mandate, češki narodni delavci pa priborili 6 mandatov. — Nemški radikali so pridobili 5 mandatov, izgubili 1. — Katoliška ljudska stranka je izgubila 1 mandat (Solnograško), krščanski socialisti na Niževavstrijskem so izgubili 3 mandate, v dveh okrajih pridejo v ožjo volitev. Nemška ljudska stranka je pridobila 2 mandata.

Peta božičnica „Narodne šole“ v Št. Rupertu pri Velikovu.

(Dopis iz Velikovca.)

(Konec.)

Poseben užitek nam je napravila glavna predstava prelepe božične igre „Silvestrija, gozdna vila“. Tako dolga in težka igra se v naši „Narodni šoli“ še nikdar ni predstavljala, zakaj predstava je trpela blizu eno uro. Zložil je pa ovo igro po neki šotski basni in sicer po verzih nadučitelja Friedricha pri Sv. Jerneju blizu Gratweina na Šta-

Géne: „Pa boš Ti skočil po koncu, salutiral in vprašal: »Kaj zašafajo Vaša gnada?«“

Prhné: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Géne: „Pa Ti bom dal jaz povelje, pa porečem: »Pasja duša poberi se od mene; pa boš zopet padel na vse štiri in kobacal za meno!«“

Prhné: „Kakor zašafajo Vaša gnada.“

Med tem sva vstopila s prijateljem in smeja ni bilo kraja in konca.

Smešničar.

* **Dober odgovor.** Župnik vpraša moža: „Kaj želite pa vi?“ Mož: „Ločiti se hočem od svoje žene!“ Župnik proti ženi: „Katera pa je vaša želja?“ Žena: „Ločiti se hočem od svojega moža!“ Župnik: „Draga moja, kjer med možem in ženo vlada tako sporazumljenje, ni nobenega vzroka za ločitev. Le pojdi lepo domov in živita v miru in edinosti med seboj!“

* **Preklic.** V krčmi so imeli silno surovega hlapca. Nekdaj reče gost: „Ta hlapec je prav tako surov kakor naš župan!“ Ko župan to zve, zatoži gosta, da mora preklicati te besede. Gost jih preklicuje drugi dan tako-le: „Ta hlapec ni tako surov, kakor naš župan!“

* **Nedolžen.** Sodnik: „Ali ste res rekli, oče Dremota, da je sosed Kolenec tat in slepar?“ Dremota: „Res je, res, ali jaz, gospod sodnik, tega nisem rekel!“

* **Tajitev.** Sodnik: „Ti si gospodarja, pri katerem si služil, okradel; se upaš tajiti?“ Zatoženec: „Dà, gospod sodnik, če mislite, da kaj pomaga, že tajim!“

jerskem; nalašč za našo božičnico je peto igro poslovenil in prav pesniško priredil vrli naš slovenski pesnik gosp. Bogdan. Hvala mu! Težka je pa ta igra sosebno tudi radi tega, ker se velik del igre poje in sicer se nahaja v igri kar sedem različnih napevov. Igra se vrši sredi velikega gozda v božični noči. Po basni so gozdi obljudeni z različnimi duhovi sosebno z gozdni vilami in s pritlikovčki. Tam stanuje tudi božični mož. Ta (Tomaž Gros) najpoprej nastopi, nosi dolgo sivo obleko, na glavi špičasto kapo in ima dolgo, do pol telesa segajočo brado. Spada tedaj v vrsto pritlikovcev. Resen je njegov obraz, vidi se mu, da je poln skrbi, kar nam tudi razodene. Približal se je sv. večer, ko se po hišah za mile otročiče postavi božično drevo. Božično dete mu je poslalo strogo zapoved, naj pripravi za vse otroke razna božična darila. Ali on spominja se svojih tovarišev v gozdu, te pokliče tedaj na pomoč. Od raznih strani pride mu osmero pritlikovcev pomagat, vsi enako oblečeni v dolge sive plajšče s kopicami, katere imajo čez glavo potegnjene in z dolgimi bradami. Prelepo prepevaje prinese gozdni duhovi razna darila, pozlačene orehe, jabolka, fige, konjičke in drugo otroško igračo. Božični mož jih zahvaljuje na njihovi postrežljivosti in jih zopet odslovi. Ne daleč od gozda stanuje ubog ali pošten kočar Peter; poleg skrbi za vsakdanji kruh tare ga še velika nadloga, žena njegova leži na smrt bolna na postelji. Sredi gozda pa stoji kapelica Materi božji posvečena. O njej gre govorica, da, ako kdo v božični noči ravno ob času cerkvenega opravila tam moli, je uslišan, če se v katerikoli nadlogi k Materi božji zateka. Da si le misliti, kaj takega je že za otroke kaj strašnega, vendar ljubezen do bolne matere premaga Petrova dva majhna otroka Reziko (Lizika Muhar) in Lojzeka (Matija Lušin), da se skrivši v sveti noči podasta molit v ono gozdno kapelico. Mali Lojzek je pač ves prestrašen, ali še bolj ga muči skrb, da, ker ju v božični noči doma ne bo, utegne božični mož, ki ta večer božična darila raznaša, pri Petrovih memo iti, ker mu nihče vrat ne bo odprl in tako otroka božičnih daril ne bota dobila. Bolj pogumna je sestra Rezika. Otroka sta došla v kapelico, ali strah in groza ju prešine, ker čujeta iz gozda tulenje volkov. Ni mogoče tedaj še po noči se zopet nazaj na dom vrniti. Iskreno tedaj otroka molita k nebeski kraljici za bolno svojo mamico in tam v kapelici zapita. Otroške glasove je čula gozdna vila Silvestrija (Mici Weis), pride tedaj v zeleno obleko oblečena in z gozdnim vencem ovenčana. Uboga speča otroka se jej smilita v srce. Sklene ju bogato obdarovati. Zdaj pridejo angelčki (osmero belo oblečenih deklic), ki prepevajo nebeske pesmi. Na Silvestrijin ukaz prihitijo njeni služabniki pritlikovci, ki postavijo božično drevo, ga prepevaje okinežajo z raznimi darovi in konečno prižgo na njem svečice. Nato Silvestrija probudi speča otroka in jima podari kot plačilo za njeno ginljivo ljubezen do matere bogato okrašeno božično drevo. Med tem je napočilo božično jutro, procesija prepevajočih romarjev približa se gozdni kapelici. Med romarji nahaja se tudi oče Peter. Zelo je oveseljen, ko vidi zopet svoja zgubljena otroka, ali veselje otrok je še večje, ko jim oče pové, da je mati božja njene molitve uslišala in je mati popolnoma ozdravela. Romarji zapojó nato zahvalno pesem in s tem igra konča. Reči moramo, da so otroci igro res izvrstno predstavljali. Bili smo ob utisu igre prav očarani, videti krasno napravljeno obleko gozdne vile, angelčkov in pritlikovčkov in njihovo milodonečo petje.

Ko je še učenka Pepka Pušl, obdana od vseh otrok igralcev, jako izvrstno govorila zahvalni govor za božična darila, je bil spored slavnosti končan in sledila je razdelitev daril med otroke. Bili smo v velikih skrbéh radi daril, ker se je število otrok zopet povišalo, in ker je število ubogih otrok sploh veliko. Ne moremo tedaj zadosti zahvaliti milega Boga, da je nam tudi letos obudil toliko preblagih dobrotnikov, ki so nam toliko darov naklonili, kakor še nikoli poprej. Prejeli smo samo v denarju ogromno svoto 404 krone, in sicer so darovali:

Neimenovana dobrotnica 100 kron. Preč. g. Lamb. Einspieler, stolni prošt v Celovcu, 20 kron. Preč. g. Janez Wieser, dekan v Velikovu, 20 kron. Neimenovan dobrotnik 20 kron. Neimenovan dobrotnik iz Beljaka 20 kron. Č. g. M. Servicelj, komendant na Reberci, 20 kron. Č. g. Fr. Treiber, župnik v Št. Rupertu pri Velikovu, 10 kron. Č. g. J. Rozman, tajnik Mohorjeve družbe, 10 kron. G. dr. Val. Janežič, c. kr. štabni nadzdravnik v pok. v Celovcu, 10 kron. G. Fr. Sadnikar, trgovec v Celovcu, 20 kron. Č. g. Fr. Petek, župnik v Grebinju, 10 kron. Č. g. Štef. Sokolšek, župnik v Št. Juriju ob Zili, 10 kron. Neimenovan dobrotnik v Pliberku, 10 kron. Slovensko omizje v Beljaku po g. Hochmüller-ju 10 kron. Č. g. J. Traven, župnik na Obirskem, 5 kron. Č. g. J. Trunk, župnik v Kazazah, 5 kron. Č. g. dr. M. Ehrlich, prefekt v Celovcu, 8 kron. Č. g. nadžupnik Fr. Korošec, Fr. Višnar in Ant. Postružnik s Štajerskega vkup 6 kron. Jan. Vospernik v Gorjah 10 kron. G. Vek. Legat, poslovođa v Mohorjevi tiskarni, 5 kron. Neimenovan dobrotnik v Celovcu 4 krone. Č. g. kanonik Val. Weiss v Velikovu 4 krone. Č. g. A. Kaplan, provizor v Lipi nad Vrbo, 3 krone. Č. g. Pr. Matevžič, provizor v Št. Juriju na Vinogradih ob Velikovu, 4 krone. Č. g. Vacil. Čeh, župnik

v Št. Štefanu pri Velikovu, 2 kroni. Č. g. Val. Šitelkopf, provizor v Vovbrah, 1 krono. Č. g. Jož. Dobrovec, mestni kaplan v Pliberku, 2 kroni. L. Oraš p. d. Primožič, kmet v Vogljah, 5 kron. L. Tomaž v Št. Rupertu 4 krone. J. Šumah, župan v Dobrlivasi, 2 kroni. G. J. Apih, c. kr. prof. v Celovcu, 5 kron. Gr. Muhar p. d. Pokrznik, kmet v Atnivasi, 2 kroni. Neža Cikulnik v Šmartnu 2 kroni. Ant. Cikulnik p. d. Špajsar v Šmartnu, 2 kroni. Tom. in Filomena Cikulnik p. d. Škorjanc v Mrzlivodi, 3 krone. M. Škofič p. d. Murk, kmet v Št. Juriju, 2 kroni. J. Pušl p. d. Štefan, predsednik podružnice sv. Cirila in Metoda v Važenbergu, 2 kroni. Robar Fr., c. kr. okr. tajnik v Velikovu, 2 kroni. J. Ravtar p. d. Kavan v Klopeah 2 kroni. J. Rutter p. d. Klemen v Ribnici (Št. Peter) 1 krono. Marija Janežič, kmetica v Št. Jakobu, 2 kroni. Katica Pušl p. d. Urhova v Št. Rupertu 1 krono. Ana Taler v Št. Rupertu 1 krono. G. J. Čarf, kolarski mojster v Velikovu, 1 krono. Neimenovan kmet pri božičnici dal 1 krono. Volb. Ellersdorfer v Mlinskem grabnu 2 kroni. Učenke: Mici Weis 4 krone, Franja Zupan 2 kroni, Julka Bruner 2 kroni, Hafner Ana 2 kroni. Gojenke: Antonija Gros 2 kroni, Pavla Vodnik 2 kroni. Ursula Godec 1 krono.

V blagu so nam za božičnico poslali: visokorodna gospa ekscelencija Ivana baronica Pino 24 metrov lepega barhenta za zgornjo obleko, 50 žepnih rutic, 12 parov zapestnikov in pecivo. Gospa Kat. Otovic, trgovka v Celovcu, nekaj blaga in rokavic. Preblaga gospa Gabrijela Preissova, pisateljica v Pragi, 7 že narejenih celo novih oblek za deklice, 24 rutic in 4 hlačice. Gospa Anica dr. Krautova v Celovcu 20 metrov lepega sivega blaga za obleko za deklice. G. Cehner, svečar v Velikovu, mnogo sveče in veliko peciva za božično drevo. G. Danijel Mitterberger, krojaški mojster v Velikovu, podaril je 10 narejenih hlač za deklice. G. Val. Pibater, pekovski mojster, daroval je tri šartelje. G. Čarf, kolarski mojster v Velikovu, in g. Anton Cikulnik p. d. Špajsar v Šmartnu poslala sta jabelka za otroke. Lovro Murko p. d. Vrank Nad Dravo podaril pa je lepo smreko kot božično drevo.

Obdarovanih je bilo vseh 177 otrok, in sicer je dobilo obučeno 15 otrok, obleko pa je dobilo 20 dečkov in 64 deklic, vsi drugi pa so dobili srajce, jopice, predpasnike, nogavice itd. Vsak je prejel, česar je najbolj potreben.

Ne najdemo besedij, da bi se preblagim dobrotnikom dostojno zahvalili na izredno veliki njihovi darežljivosti. Ginjenim sreem kličemo v imenu naše šolske mladine: Bog plati stoterno! H koncu je še naša dolžnost hvaležnim sreem se spominjati tudi naših čč. šolskih sester. Koliko truda jih je stalo, posebno č. sestro Cirilo, toliko otrok pripraviti za deklamacije, razne predstave in sosebno petje, koliko je bilo treba časa žrtvovati za napravo obleke za igralce, koliko za razvrstitev božičnih darov. Ljubi Bog bodi čč. sestram obilen plačnik! Letošnja sijajna naša božičnica bila je po obilni darežljivosti in po ogromni udeležbi dovršeno delo vseh slojev našega naroda na Spodnjem Koroškem, sijajna manifestacija slovenske narodne zavesti nasproti grdemu odpadništvu, najjasnejši dokaz, da Slovenec na Koroškem še živi. Ker pa uprav naša „Narodna šola“ tako izvrstno deluje za odgojo kremenitih značajev, ko nam zagotavljajo boljše narodno prihodnost, tedaj je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, da vrlo našo družbo sv. Cirila in Metoda, ki je s tolikimi žrtvami našo šolo postavila in jo vzdržuje, z vsemi močmi podpira. Naj tedaj duh vzorne narodne požrtvovalnosti in duh, ki je v naši dični šolski družbi poosobljen, čedalje bolj prodira v vse sloje našega naroda. V to pomozi Bog! Končam tedaj svoje poročilo z besedami prelepe naše narodne „Pesmi koroških Slovencev“, katero so naši otroci pri letošnji božičnici tako navdušeno peli:

Naj zato nas duh navdaja,
Samoduh in njega djanj;
Narod naj v zavesti vstaja
Iz preteklih, hudih sanj.

Dopisi.

Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela v zadnjem četrtletju s Koroškega sledeče prispevke: Posojilnica v Sincivasi 109 kron, podružnica v Medgorjah 36 kron, upravnništvo „Mir“-a 545-03 kron; Vinko Poljanec, semeniški duhovnik v Celovcu, 14 kron; podružnica v Škocijanu 35-10 kron, šentjakobska posojilnica v Rožu 100 kron, podružnica v Kotmarivasi 25 kron; prof. Ant. Artel v Spod. Goričici ob Celovcu 10 kron. — Zadnji izkaz družbenega odbora pravi: Iskreno se zahvaljujemo vsem požrtvovalnim darovateljem, našemu za družbo vnetemu časopisju, delavnim podružnicam in slavnim slovenskim posojilnicam izrekamo nado, da se v bodoče zanimanje č. občinstva do naše družbe poveča, darovitost pa pomnoži. Upamo od sleherne Slovenke in slehernega Slovenca posredne podpore ob kavi, vžigalcah, svinčnikih in dr. rečeh, ki se prodajajo v družbeno korist, in neposredne podpore z novčnimi prispevki. — Č. č. družbenim dobrotnikom veselje, srečno novo leto: sebi pa mnogo posla z vknjiževanjem gostih prispevkov želi *blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.*

Št. Štefan pri Velikovu. (Posledice krvave volitve.) Neizbrisljivo ostal bo nam v spominu dan 4. decembra m. l., ko so po končani volitvi po obilni pijači razdivjani Vovberjani udrli za našinci celo v naše pokopališče in tam na daritveni mizi pred cerkvenimi vratmi našinca, kmeta Kovača, z nožmi nevarno ranili. Ker je tedaj na posvečenem kraju se prelivala človeška kri, je bilo vsled tega naše pokopališče oskrunjeno. Po naročilu mil. g. knezoškofa moralo se je pokopališče vnovič blagosloviti, kar se je zelo slovesno zgodilo v nedeljo pred novim letom pred popolnansko božjo službo. Žalostno slovesnost opravil je ob asistenci vovberskega gospoda provizorja in našega domačega g. župnika ter ob polnoštevlini

udeležbi faranov preč. g. dekan J. Wieser iz Velikoveca. Najpoprej je imel g. dekan na pokopališču ganljiv nagovor. Rekel je, da so imeli stari pogani in judje tempelne in zavetišča, v kateri so smeli preganjati vbežati in nihče ni smel jim tam kaj zalega storiti. Katoliškim kristijanom pa, katerim sveti luč prave vere, še okrog cerkve, v kateri Bog sam zakramentalno pričujoč prebiva, se nahajajoče posvečeno pokopališče ni dosti sveto, da tedaj na tem svetem kraju doprinašajo krvavo zločinstvo. Kri, katera je bila tukaj prelita, vpije k Bogu v nebesa za maščevanje, da bi Bog ojstro tiste kaznoval, ki so se tako daleč spozabili. Resni in odločni nagovor je napravil na navzoče mogočen utis, tako da so bili do solz ginjeni. Potem je g. dekan pokopališče vnovič blagoslovil in konečno opravil v cerkvi litanije z blagoslovom. Že mesec dni je minulo od tega žalostnega pretepa in še zdaj dva najbolj ranjena kmeta, Pušl in Kovač, nista do celega ozdravela. Posebno omilovanja vreden je Kovač, kateremu so Vovberjani glavo tako pobili, da še zdaj ves omamljen hodi okrog. Dal Bog tudi tema mučencema kmalu ozdraveti, zločincem pa zaslužen kazni!

Št. Vid v podjurski dolini. (Občinska volitev.) Na dan sv. Janeza, dné 27. decembra, smo imeli volitev občinskih odbornikov za Rikarsko občino. Veliko čudo! Mohličanov ni bilo k volitvi, torej je morala biti zmaga naša, in izvoljeni so v prihodnji občinski zastop samo Slovenci! Dobro!

Pliherk. (Požarna bramba.) Na Ponikvi v pliberški okolici se je ustanovila dné 30. dec. požarna bramba. Načelnikom je bil izvoljen p. d. Radar, posestnik v Ponikvi. Naj udje na novo ustanovljene požarne brambe ne pozabijo, da jih je rodila mati Slovenka; naj bo društvo v resnici le bližnjemu v pomoč!

Prevalje. (Veselica. — Številke.) Tukajšnja požarna bramba je napravila jako prijeten in živahen Silvestrov večer s tombolo. Dobička je pripadlo brambi nad 70 gld. Hudomušni jeziki dražijo navadno Prevaljčane, da se navadno „prevall“-ijo čez prag starega leta v novo leto; no, tega letos ni bilo; „prevalljali“ se niso, a zasukali so se. — Župnija Marije ob jezeru pri Prevaljah, ki šteje 4770 duš, je imela v preteklem letu 113 porodov (med temi 25 nezakonskih, med katerimi je 10 tujih, tako da je domačih nezakonskih samo 15), 127 pogrebov in 24 porok. Šolskih otrok se poučuje v 11 razredih 700. — Nezakonske matere se ne bodo več vpeljevale; nobena več nikoli; naj smatrajo to za jubilejni dar — iz Rima.

Prevalje. (Božičnica krščanskih delavcev.) Društvo krščanskih delavcev v Prevaljah je tudi letos napravilo lepo božičnico. Radostnega obraza so se ozirali vsi na krasno božično drevo. Bilo je krasno in bogato obdarjeno; hvala gospodičnam, ki so delavcem na ljubo toliko darovale daril in časa. Obdarjenih je bilo 90 delavcev s prav koristnimi darili. Svečanost se je začela na novo leto ob 3. uri popoldne s petjem domačega cerkvenega zbora. Č. g. Trepal, tajnik društva, je imel umestni govor; pokazal je vse zasluge, katere ima krščanstvo za delo. H koncu se je začela vesela „dražba“, ki je vsled živahnega mešetarenja g. predsednika Rupnika, ter vsled nesebične darežljivosti povabljenih gostov, prinesla okoli 35 gld. Povrni Bog! Veja za vejo se je kupovala; skoro nobena ni šla pod krono. Smeha, presenečenja, prevare, je bilo dovolj. Predsednik g. Rupnik, ki z veliko skrbjo deluje za društvo, se je konečno zahvalil vsem dobrotnikom, med katerimi je prvi domači č. g. župnik Kesnar.

Prevalje. (Snega še nimamo. — Ljudsko štetje.) Solnce vsaki dan še močno ogreva zemljo. V visoki Strojni sta dva kmeta malo pred božičem še pšenico sejala. Na svetega Štefana praznik smo še jedli — grozdje, odtrgali smo ga sveže raz trto! Pa človek se vsega naveliča; radi bi imeli že snega; zakaj je nam zima brez snega? Zakaj je nam pa ljudsko štetje — brez dobička, si pa mislijo nekateri drugi. Radovedni smo, koliko Prevaljčanov se bo prevallilo po „občevalnem jeziku“ v vabeče naročje nemštva. — Ljudsko štetje ali popisovanje — ali ni to pravcata „politična spoved“, „novoletna spoved“. Pa čudno; noben se ne brani spovedati se; zmirom rade-mlade morajo tudi (hočeš nočeš) napovedati svojo 28. ali 30. leto. Ni mrmranja, ni hudovanja; še „spovedni groš“, katerega je naložil prevaljski občinski urad, daruje vsaki rad. No, razlika mora biti med letošnjo „novoletno“ in „velikonočno“ spovedjo!

Št. Jakob v Rožu. (Vozna pošta.) Na kar smo že toliko časa željno čakali, se nam bo vendar enkrat izpolnilo. Dobimo namreč vozno pošto, ki bo vozila med Rožekom in Bistrico v Rožu. Doslej smo imeli samo poštnega sela, ki je hodil vsak dan enkrat v Rožek. Nova pošta prične voziti dné 16. januarja in sicer po tem redu: Odhod iz Št. Jakoba ob 9. uri predpoludne; prihod v Rožek ob 10. uri. Odhod iz Rožeka ob

11. uri, prihod v Št. Jakob ob 12. uri. — Odhod iz Št. Jakoba ob 12. uri 10 minut popoldne; prihod v Bistrico ob 1. uri 55 min. Odhod iz Bistrice ob 4. uri popol.; prihod v Št. Jakob ob 5. uri 45 minut. Z novo pošto zvezo je vstreženo dolgoletnim željam tukajšnjega prebivalstva.

Rožek. (Občinske volitve.) Dne 27. decembra smo imeli občinske volitve. V tretjem razredu smo zmagali s 57 glasovi, naši nasprotniki so dobili samo 29 glasov. V drugem razredu smo propadli; naši možje so dobili 11 glasov, nasprotniki 28. V prvem razredu se volitve sploh nismo udeležili. Nismo propadli premagani od Nemcev, ampak po neznajnosti naših bratov, to je, nemškutarjev. Ne zmenili pa bi se več za volitev, ko bi naši nasprotniki v „Kärnt. Nachrichten“ št. 103. nam ne očitali nepoštenost. Koliko je na tem resnice in kje se je delalo z lažmi in „knifi“, kakor pravijo, naj vidi dopisun beljaške Urške in njegovim resnicoljubni bratci iz sledečega: Že pred volitvami se je nam ponujal od poštene nemške strani, od spoštovanja vrednega moža kompromis, da bi v občini ne bilo preprirov. Mi smo bili pripravljeni k pogovoru. A pet dnij in zopet tri dni pred shodom, na katerem naj bi se dogovorili, začeli so naši nemščurji agitacijo zoper nas. Potemtakem nismo smeli zaupati kakemu dogovoru, ko so že hinavsko in za hrbtom delali zoper nas. Zato smo tudi mi svoje ljudi opozorili na volitev. Seve nam po mnenju liberalcev to ni dovoljeno; samo „fortsritlarji“ imajo pravico agitirati in begati ljudi. In begali so jih kar se je dalo. Kmet Ciper, ki je bil svoje dni tak Slovenec, da je imel biti zapisan v zlato knjigo, ko so Slovenci prvokrat zmagali za državni zbor, ki je zoper liberalce pri raznih volitvah delal in naše može agitirati učil, je n. pr. ljudem govoril, da bodo morali župniku zidati nov farovž, napraviti nove duri za 100 gld. (!) itd. Ali se to ne pravi begati ljudi? Kake poplave bodo pri farovžu potrebne, o tem ne bo odločal ne dopisun, pa tudi ne „fortsritlihe partei“ ali liberalni občinski zastop; to menda gospoda sama vé, ali pa bi mogla vedeti; sedaj je laž le na vaši strani. In to ste priznali tudi pri komisiji, kjer je vaš zastopnik rekel: „Agitationsmittel muss sein.“ — Dalje: ali ni to, ne „knif“, ampak kaj drugega, če je kmet Drzove ljudem žugal, da mu bodo morali dolge vrtniti, če volijo s Slovenci? Kaj pa ste delali pred in pri volitvah? Mi smo morali skoraj vsak po listek k občini, vi ste jih imeli na razpolago kolikor ste hoteli, in ste jih našim ljudem vsiljevali; vlekli ste naše ljudi v gostilno in tam jih pregovarjali, celo v volilni hiši ste imeli posebno sobo in celo kuhinjo in tam našim ljudem dajali listke, zaznamovane s križci. Saj je trgovec g. Keršbaum sam očitno priznal, katera naša dva moža iz II. razreda sta na ta način volila z vami. Ali so to „Unwahrheiten und Kniffe“, katere hočete očitati nam?! A ne dosti te zvižaje, celo do surovih izgovorov je prišlo. Po volitvi v III. razredu, kjer so nasprotniki propadli, skočil je gozdarski pomočnik in kmet Kodelič v pričo volilne komisije pred tajnika g. učitelja, in ga je surovo napadel, da je „nemško reč“ izdal in se pred volitvijo dogovoril z g. Rutarjem, kar je g. Rutar očitno izjavil, da ni res. Pri tej priliki je g. Rutar napadel tudi krčmar Heber, kateri je celo v volilni sobi (!) pijačo prodajal in klical „Hinaus mit den Windischen“, čeravno je njegov trebušček le od slovenskih denarjev tako masten. Slovenci, zapomnite si ta klic! — Pred volitvijo v II. razredu so nemškutarji letali po volilce, ki niso hoteli k volitvi, enega so izvlekli iz peči in ga s silo oblačili, celo črevlje mu sami obuvali in mu obečali zastoj pijačo, da le gre! In to se imenuje prosta volitev! Ko so se naši vračali od volitve, kričali ste za njim „Heil“ in die „Schwarzen“. Med temi kričaji sta bila tudi dva gospoda, od katerih bi pričakovali več olike; eden se šola na tehniki, drugi na kupčijski šoli v Gradcu. To ne kaže fortsrita; pri nas ima vsak hlapec več omike. Ti in še drugi mladiči, ki sploh nimajo volilne pravice, so kričali: „mi bomo določili, kdo bo voljen“, da jih je sam mož njih stranke moral opomniti, da nimajo tu nič opraviti. Čudimo se tudi temu: Točno ob 3. uri, ko se je začela volitev v I. razredu, so c. kr. uradniki kakor en mož korakali iz sodniške hiše na bojišče, rešit ne nemštva ampak nemškutarijo! Postavili so se tedaj g. c. kr. uradniki, po večini Nemci, pod nemškutarško kmečko komando. Je-li to častno? S čemur so nasprotniki pred volitvijo našim ljudem žugali, to zdaj držé. Mogočni Drzove (Nemec?!), piše nekemu našemu volilcu do besede: „In bienen acht Tagen zu erlegen sonstige Klage Summa 80 Kronen. Johann Lahsnig.“ — Sami se hvalite, da ste naše pregovarjali in da je n. pr. Trupe iz Šmartna volil z vašimi listki: celo stavite za liter vina, da je tako. Sami zdaj smešite one Slovence, ki so z vami volili, češ „da je to sramota, da niso volili s Slovenci.“ Vi odpadniki, le čujte te besede! Samo ob volitvah ste dobri, potem vas kot izmučkan limono vržejo proč! — Seveda je šlo tudi po g. župniku!

„Če bi Slovenci zmagali, jaz bi bil fajmoštru suknjo dol strgal,“ tako je rekel tudi-Slovenec Postrajnik! A dosti s tem! Vsakdo spozna, kje je pravica, — in kje hinavščina, laž, nasilje. Spoštujemo poštene Nemce in smo z njimi radi živeli v miru, toda izdajice in lažnjivce — zaničujemo. Našim zavednim možem, ki so ob tolikem pritisku ostali trdni, pa ključemo: slava! — r.

Novičar.

Na Koroškem.

Nova domovinska postava je stopila v veljavo z dnem 1. jan. t. l. Po tej postavi dobi v občini domovinsko pravico (pristojnost) vsak, kdor je v občini prostovoljno in neprenehoma bival 10 let. Kdor je torej v kaki občini že od dné 1. januarja 1891. leta, ima v nji tudi domovinsko pravico; a zgledati se mora vsak sam zanj, pristojna oblast pa mu pristojnosti ne sme odreči.

Občinske volitve. Dne 27. dec. je bila volitev na Rudi. Občina je ostala v rokah nasprotnikov. — V Otmanjah so izvoljeni sami nasprotniki. — Županom v Velikovecu je zopet izvoljen znani H. Pinterič.

„Schulverein“ na delu. Nemški „schulverein“, oziroma celovška podružnica je napravila letos božičnice v sledečih šolah: Velikovec, Železna Kapla, Vetrin, Hodiše. 200 mark je za te podružnice nabral vsenemški agitator K. Pröll v Berlinu. Tako se s pomočjo nemških prusovskih mark podpira slovenska deca le v ta namen, da se odtujaše svojemu narodu in besedi materini. Ta slučaj zopet prav jasno kaže upravljalne namene „schulvereina“, zoper katerega bi morali Slovenci združiti vse svoje moči!

Odpad od cerkve. Po poročilu lutrovskih listov je v minulih dveh letih v Avstriji 13.000 oseb prestopilo iz katoliške cerkve k protestantom (??). 21 lutrovskih hiš se je „blagoslovilo“; v 29 občinah so pričeli dotična pripravljala dela, med drugim v Beljaku, Št. Vidu itd. Kakor znano, se vzdržuje to gibanje samó s prusovskimi markami! In naša slavna vlada vse to mirno gleda. Bože mili, kam jadramo!

Osebné novice. Prestavljeni so gg.: nadučitelj Jos. Ogris iz Št. Jurija ob Zili v Mičice; učitelj J. Krebs iz Libentala v Št. Jurij ob Zili; učitelj R. Lakner iz Borovelj v Važe. Za šolskega voditelja v Slov. Plajberzi je imenovan tamošnji učitelj M. Tarman. Iz službe je izstopila učiteljica v Velikovecu, gdčna. M. Vikošnik, na njeno mesto je nastopila gdčna. M. Formanek. — Prestavljen je okrajni komisar pri celovškem okr. glavarstvu, g. grof Eltz, k ministerstvu notranjih zadev na Dunaj.

Drobiž. Cesar je potrdil zakon o pobiranju deželnih doklad, kakor jih je deželni zbor določil v zadnji seji. — Blizu Gosposvete se je dné 31. dec. oskrbnici O. Höfferer splašil konj, ko se je vozila v Celovec. Skočila je z voza, a na cesti obležala nezavestna. Kmalu nató je umrla. — Deželna hipotečna banka je do 1. jan. t. l. dovolila vkup 1179 posojil v znesku 6.299.500 kron. — V Trebnju blizu Beljaka je prišel dné 20. dec. hlapec P. Knaler pod voz, ki je bil nabasan z deskami. Bil je takoj mrtev.

Naša gospodarska organizacija.

Št. Jakobska mlekarja v Rožu.

Minuli četrtek so udje naše mlekarne dobili plačilo za oddano mleko. V šestih mesecih, v polovici leta, je 62 udov prejelo za mleko 5203 krone 75 vin., in to pri nas, kjer so trdili, da niti za dom ni dovolj mleka! — Med letom že so udje dobili deloma v gotovini, deloma v blagu, katero so skupno naročali pri narodnem trgovcu, g. E. Peganu v Trstu, vkup 1680 kron 87 vin., ostanek 3533 kron 88 vin. pa so dobili sedaj. — Največ je dobil Er. Majer p. d. Ibovnik na Bistrici, celih 383 kron 10 vin.! Za teleta je mož v tem času skupil 212 kron, tako da je v enem polletu od krav skupil 595 kron 10 vin. Doma pa pravi, da še enkrat ni bilo treba kuhati požgane juhe, odkar nosi mleko v mlekarjo, med tem ko je prej večkrat primanjkovalo mleka.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico priredi v nedeljo dné 13. januarja 1901, ob 6. uri zvečer svoj shod pri Treiberju v Podturjah po sledečem vspredu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Petje. 3. Govor o šoli. 4. Pobiranje doneskov in zapisovanje novih udov. 5. Predstava igre: „Sv. trije kralji.“ 6. Slučajni govori in naveti. — Vstop imajo le udje in od njih vpeljani gostje. — K obilni udeležbi vabi vse ude ter zavedne Slovence in Slovenke

Tržne cene.

V Celovcu, dne 3. januarja 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	—	—	—	—	— bik
rž . . .	10	—	12	50	— pitana vola
ječmen . . .	7	60	9	50	2 vprežnih volov
oves . . .	4	36	5	45	— junce
turšica . . .	7	35	9	19	— krav
pšeno . . .	14	—	17	50	— telice
fižol (rdeč) . .	—	—	—	—	143 pitanih svinj
krompir . . .	1	50	2	44	13 prascev
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda . . .	6	80	8	20	

Sladko seno je meterski cent po 5 K 60 v do 6 K — v, kisló seno po 3 K 60 v do 5 K 20 v, slama po 4 K — v do 5 K — v.

Velikovec, dne 2. dec. Prignali so: 33 volov, 34 krav, 4 telice, 1 kozla, 18 ovac, 25 živih in 14 zaklanih svinj. Jako slab promet.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)
Št. Pavel. Dne 11. jan. ob 11. uri. Stoslova kmetija, vl. št. 5., d. ob. Sv. Duh. Cena 2854 kron, najnižja ponudba 1903 krone.

Loterijske številke od 5. januarja 1901.

Gradec 74 64 44 45 26
Dunaj 50 76 46 19 12

NAZNANILA.

Izjava!

Jaz podpisani Matija Tribuč, p. d. Strive v Gosinji vasi, izjavljam s tem pred podpisanimi pričami, da mi je koroška deželna zavarovalnica v Celovcu takoj, ko je dobila sodnijsko spričevalo, izplačala zavarovalnino brez vsakega neopravičenega zadržka. Omenjeni zavod se zato vsakemu najtopleje priporoča.

V Dobrlivasi, dne 28. decembra 1900.

Tom. Laškolknik, M. Tribuč, l. r. poslovodja.

Jan. Zankl, priča. R. Taurer, priča.

Častiti duhovščini priporočam za bližajočo se svečnico svoje dobro obležane

voščene in druge sveče,

ter voščence, najboljše kakovosti, za najnižje cene in poštne prosto.

Za dobrohotna naročila prosi

Franc Cert,

medár in svečar v Mariboru.

Izvrstne in najnovejše

domače mline,

brez kamnov in valjarjev, s samodelujočim sitom, za kuhinjsko, posebno pa za živinsko moko, zelo trpežni, ki se lahko dajo gonit z roko, kakor tudi z vsako drugo silo, izvršuje in prodaja od 75 gld. naprej ter prevzame naročila na vse druge kmetijske stroje po najnižji ceni. Na vprašanja rad odgovarja in daje potrebna pojasnila **Josip Božič,** kmetovalec v Vancavesi. Pošta Grabštanj (Grafenstein) na Koroškem.

Tiskarna družbe sv. Mohorja se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisarnih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Ure na nihalo z godbo

so zadnja novost v napravljanju ur. Take francoske, zmanjšane ure na nihalo so dolge 69 cm, omarica, kot na podobi, je iz naravnega orehovega lesa, fino uglajena z bogato pazlačenimi obrobki in z umetno izrezanim nastavkom. Igrajo vsako uro najlepše popotnice in plese. — Cena z zabojem samo 9 gld. — Ista ura brez godbe, a z bilom, ki bje vsako celo in pol ure, z zabojem samo 6 gld. 80 kr.

Te ure na nihalo ne gredo samo za jamčeno na minuto, marveč so tudi vsled res lepe oprave pravi kras vsaki izbi. Razpošiljajo se samo s poštnim povzetjem. Kar ne ugaja, se vzame nazaj ter vrne denar. Zato ni noben riziko. — Veliki ilustriran cenik za ure, verižice, prstane itd. zastonj in franko.

Jožef Spiering, Dunaj, poštne ulice 2/U.

E. Mehlihofer,
mečanski pasarski mojster v Celovcu.
Ustanovljeno leta 1872.

Priporočam p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

Brady-jeve
želodčne kapljice
(prej Marijacejske želodčne kapljice)

prilavljene v lekarni „pri ogerskem kralju“
C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,
so starodavno in znano pomagilo, ki krepi želodec pri slabih prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja **C. Brady**
(prej Marijacejske želodčne kapljice)
so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis **C. Brady**.
Posamezni deli so navedeni.
Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Dr. Alojzij Krant,
odvetnik v Celovcu,
na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.
Uradne ure so od 1/2 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.
Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Doktorja pl. Trnkóczyja

mного preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja
lekarna Trnkóczyja v Ljubljani,
Kranjsko.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi. Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerodne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in

najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: **Doktorja pl. Trnkóczyja**

želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za laško raztvorljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživlajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne priprave za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kedar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom gledé uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Praščji

redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

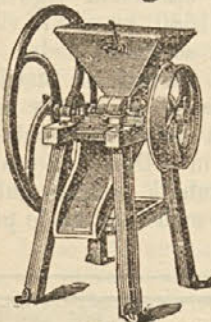

Varstvena znamka.

Glasom razglašalo visoke c. kr. deželne vlade z dne 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja praščji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Najnovejši stroji za prirejanje krme

za zimsko krmljenje po hlevih.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi podlogami za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlini za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane.

Najboljši sejalni stroji „**AGRIKOLA**“ brez preminjalnih koles za vsako seme, za hribe in ravnino.

Samo-delujoče, patentovane škropilnice za uničenje grenkuljice, škodljivcev na sadnem drevju in peronosper iz deluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

PH. MAYFARTH in sodr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II/1, Taborstrasse 71.

Odlikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastonj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.